

“ድር ያደራበት ብዕርዎትን ከሰገጣው ባያወጡት ይሻክ ነበር!”

“...መሃል ፒያሳ ላይ መርከብ እንዲያገኛልም ነበር እንደ የፈለጉት? ወይስ አይሮፕላን አኩብኩብ እንዲያሳርፍልም?”

መዝገብ ሊበን
ኮሚኒስታ

አልታዬ የተባሉ ጸሃፊ በቅርቡ “...ለረጅም አመታት የጣሉትን ብዕር ድር ካደራበት ሰገጣው...” መዝገቡ “የተቆለፈበት ቁልፍ” በቃላት ቁልፍ ተቆላልፏል! በሚል ርዕስ አስነበበውናል። ዶ/ር በፍቃዱ በቀለ በ“የተቆለፈበት ቁልፍ” መጽሃፍ ላይ በጻፉት ግምገማ ላይ ተነስተው ትችታቸውን ያስነበቡን አልታዬ፣ ከስነ-ጽሁፍ ትችታቸው በፊት ያስቀደሙት፣ ዶ/ር በፍቃዱ፣ በ“የተቆለፈበት ቁልፍ” መፅሐፍ ላይ ያቀረቡት ጽሁፍ “...የወዳጅነት ፍቅር፣ አክብሮትና ስሜታቸውን ነው ... ወይስ በእውነት ምክንያታዊ ትችታቸውን?!” በሚል፣ ምናልባትም “speculation” (ተጨባጭ ማስረጃ የሌለው “ቲዎሪ”) ነው። እንኳንስ አይደለም “ወዳጅ”፣ አባት እና ልጅ ቢሆኑስ አልታዬን ምን አገባዎት? ልጅ የአባቱን፣ አባት የልጁን ስነ-ጽሁፍ ስራ ቢተች ምን ችግር አለው? ትኩረትዎን ለምን ሃሳብ እና ጽሁፍ ላይ አላደረጉም? ወዳጅነታቸውንስ መጥቀስ ለምን አስፈለገ? “speculation” ካልሆነ ደግሞ የዶ/ር በቀለን እና የደራሲውን ወዳጅነት አልታዬ ያውቃሉ? ምናልባትም ጽሁፉ ከእውነተኛ ስነ-ጽሁፍ ትችት ይልቅ “character assassination”/ሃሳብን ሳይሆን ግለሰብን ማጥቃት (ad hominem) አያስመስልብዎትም?

በመሰረቱ አልታዬ መጽሃፉን የተቆበት አንድ እና አንድ ጉዳይ ቢኖር ደራሲው ዶ/ር ምህረት ደበበ የተጠቀሙበትን ቋንቋ ነው። “...በየተቆለፈበት ቁልፍ መፅሐፍ ውስጥ ተመሳሳይ ቃላት ከመጠን በላይ ተደራርበው ነው የምናገኘው...” ሲሉን፣ ባጭሩ “ለምን ቃላት ተደራጋጋው” ነው። በግምት 99% የሚሆነው የአልታዬ ትችት “ለምን ቃላት ተደራጋጋው” የሚል የመሆኑን ያህል፣ ተደራጋገመ ላሏቸው ቃላት ምትክ የሚሆኑ ሌሎች የቃላት አማራጮችን አንዴም (እደግመጥለሁ፤ አንዴም፣ አንዲት ቃል አንኳን ተከተው) አላሳዩንም። ከመጽሃፉ ውስጥ የከበባቸውን ቃላት እና ሃረጎች እየጠቀሱ (“ይሄ”፣ “ያ” ወዘተ የሚሉ ቃላት ባይገቡ ...እንዲህ...ቃላት ያልተደጋገሙበት ዓ/ነገር ወይም አንቀጽ ይሆን ነበር...) ብሎ መተቸትም ያባት ነው። በአንድ ሙሉ አንቀጽ (አንዳንድ እስከ 500 በሆኑ ቃላት በተገኘ) ውስጥ አንድ ቃል ለምን ሁለት ጊዜ ተጠቀሰ... በሚል እና በመጽሃፉ የሰፈሩትን ተመሳሳይ ቃላቶች እየለቀሙ በማክበብ “ቃላት ተደራጋገሙ” ማለት ሙያዊ ትችት አይደለም።

ከስነ-ጽሁፍ አላባዎች ውስጥ አንዱ የሆነው “ቋንቋ” አልታዬ ካየበት ማዕዘን (የቃላት መደጋገም) በላይ ቢሆንም፣ ቃላት ካለባቸው እየተሰደሩ ሲደጋገሙ፣ የቋንቋን ውበት እንደሚያደበዘዙት እርግጥ ነው። አልታዬ ተደራጋገመ የሚሏቸውን ቃላት፣ በሌላ የተሻለ ቃል፣ ቃላት ወይም ሃረግ ሊገለጹ ይችላሉ የነበሩ መሆናቸውን እና ባቀረቧቸው ምትኮች ሳቢያ ቋንቋው የተሻለ መሆኑን ቢያሳዩን ኖሮ፣ አላግባብ ተደጋጋሚው ቃላት የባከኑበት ጽሁፍ መሆኑ ይገለጻል። አልታዬ የከበባቸው ቃላት ሁሉ አንድም ቦታ አላግባብ የባከኑም፣ የቋንቋውን ውበት ያደበዘዙም አይደሉም። “... እኔ ነኝ” ያለ የአማርኛ ቋንቋ ሊቅ ቢመጣ፣ አልታዬ በቀኝ በኩል ከመጽሃፉ ቀድሞ በከበባቸው አብዛኛዎቹ ቃላት ምትክ ሌላ ቃላት ቢያስገባ፣ ከደራሲው ሃሳብ የተሻለ ቀርቶ፣ ያለውን ሃሳብ መግለጽ የሚችል ዓ/ነገር መስራት የሚችል አይመስለኝም (ይሄ የቤት ስራ ለአልታዬም ነው)።

“የተቆለፈበት ቁልፍ” በሚል ርዕስ በተጻፈ መጽሃፍ፣ “ቁልፍልፍ” በሚል ርዕስ በተጀመረ ምዕራፍ፣ በመጀመሪያው አንቀጽ ላይ “ቁልፍን” የሚል ቃል ለምን ተጠቀሰ የሚል ትችት ማቅረብ የስነ-ጽሁፍ አውቀት ድህነት መገለጫ ነው። በሁለተኛው አንቀጽ፣ መጀመሪያ መስመር ላይ “ተቆልፎአል” በሚለውስ ምትክ ምን አይነት ቃል/ሃረግ ሊገባ ይችል ነበር?—“ተዘግቷል?”፣ “ተከርቻሟል?”፣ “ተጠርቅሟል?”

አልታዬ “ቋንቋ”፣ እንደ አንድ የስነ-ጽሁፍ አላባ፣ ምን ማለት እንደሆነ ያወቁ አይመስለኝም። ደራሲው ዶ/ር ምህረት ደበበ የተጠቀመበት የቃላት ድግግሞሽ፣ አንዱ የአጻጻፍ ስልት ነው። በእንግሊዝኛ “Repetition” ነው። የመጽሃፉ ርዕስ “የተቆለፈበት ቁልፍ” ራሱ “Repetition” አለው፣ ደግሞሹ የፈጠረው (በግጥም ውስጥ እንደምናየው የመጨረሻው ድምጽ መመሳሰል አይነት) “ዘማ” አለው፣ በእንግሊዝኛው “Rhythm” እንዲሉ። ግርምታ የሚፈጥር ርዕስ ነው፣ የመጽሃፍ ርዕስ (Eye catchy) መሆን አለበት እንደሚሉት ነው። ርዕሱ ድንቅ ነው። በሁለተኛው አንቀጽ ላይ የተጠቀሱትም የ“ቁልፍ” እርባታዎች፣ ርዕሱን የሚገልጹ፣ ታሪኩንም በሚገባ ለማስተዋወቅ የገቡ ናቸው። (‘የተቆለፈበት ቁልፍ’ የሚለውን ርዕስ እያሰብን...“ወይ ጉድ! ገና ካሁኑ መኪናው ውስጥ መግቢያ የሆነውን የመኪናውን “ቁልፍ” ረስቶ “ቆልፎበት” ወርዶ፣ የቤቱም “ቁልፍ” እዚሁ መኪናው ውስጥ “ተቆልፎበታል”... እና ‘ይሄን ሰው የምን ሊውጠው ነው?’ የሚል የንባብ

ቁልፍልፍ

መላኩ እቀጠሮው ስፍራ ለመድረስ ግምት ሰጥቶ ብቻ ቀርቶታል። ልቡ ስቅል ማለቱን አረግመዱ ያሳብቃል። መኪናውን በጥድፈያ አቁሞ ከጎሳ ወንበር ሳምሰናይት ቦርሳውን አፈፍ አድርጎ ወረደና ወደ መኖርያ አጋርታው ተጠቅሞ የሥራ ልብሱን ተይሮ ሰጥኑን በስንት ምጥ ሲጸፍ የከረመውን ጽሁፍ ይዞ ወደ ፒያሳ ሊከንፍ ነው ዕቅዱ። ለሱሜ ደግሞ በሰአት ጉዳይ ዝንፍ አትልም። አርፋጅም ከዚህ ጋር ከነሙሉ ከብሩ አይሰንብትም። ከየሌ ፒያሳ ድረስ ለመሄድ ስንት መሰናከል አለበት! መብራቱ፣ ታክሲው፣ እግረኛው፣ ጎረ ምት ቅጡ! ፒያሳ ለምን እንደ ተቀጣጠሩ ቢያስብም ለጊዜው በቂ ምክንያት ሊመጣለት አልቻለም። ደረጃውን በተቻለው ፍጥነት ወጥቶ ሦስተኛ ፎቅ ካለው አጋርትመንቱ ደርሶ (ቁልፍን) ከኪሱ ቢዳስስ ቢያስስ አጣው። በመግባት ፍጥነት ከነጅ ከመኪናው ዘንድ ሲደርስ ሞተሩንም እንዳላጠፋው አወቀ።

የሾፈሩን በር ሊከፍት ሳብ ቢያደርገው (ቀቆልፎአል) በድንጋጫ ከው አለ። እየተረ አራቱንም በርኝ ፈተኝ፣ አንዳቸውም ክፍት አልገኛም። ‘አ ... መላኩ ... ምንክዛ? ... My God ...’ አለና እጁን እያወናጨፈ መኪናውን ተደግፎ ቆመ። ሰሜቱን ለማረጋጋት እየሞከረ በሾፈሩ መስኮት አሁላቆ ተመለከተ። በመኪናው (ቁልፍ) ማገባቢያ ውስጥ ያለውን (ቁልፍ) አጅቦው ከአምስት የግያንሳ ሌሎች (ቁልፍን) ተንጠልጥለው ላመል ያህል ይወጣሉ... እንቁልፎቹ የሚሉ ይመስላሉ። ተቀቆል (ቁልፍን) ደግሞ እቤት ውስጥ (ቀቆልፎባችኋል) (የተቆለፈበት ቁልፍ) ... እኔንም (ቁልፍን) አስቀረኝ!” አለና መስኮቱን ለመስበር አሰበ። ከሳራው ቻየው በሽቦም ሰርሰሮ ለመክፈት ሞክሮ አቃተው። መፍትሄ ፍላጎ አንድ ሁለት ጓደኞቹ ጋ ደውሎ ሊያገኛቸው አልቻለም። የሰሎሜን ስልክ ደጋግሞ ቢሞክርም አይመልስም። መላኩ ሁሉም የጠመመበት መስለው ለቀጠሮው የቀረው እሥራ ሰባት ደቂቃ ብቻ ነው። ግንባሩ ላይ ያቸፈቸፈውን ሳብ በእጁ መጻፍ ጠራረገና ለትንሽ ጊዜ እእምሮውን አረጋግቶ ማሰብ ጀመረ። ድንገት ፈጽሞ ያልጠቀሰው የመፍትሔ ብልጭታ ፈቱን እንደ ጠየቀ ሆኗል ለበራው።

ሰሎሜ በጣም ደክሟታል። የምትሰራው መኪና ላካባቢ ሲሆን የግድን ነው ወደ ፒያሳ ያቀናቸው። ግርጭር አትወድም። ከውጭ አገር ለመጡ

ጉጉት (suspense) ያጭራል አንቀጹ። ደራሲው በትክክለኛው መቼት (setting)፣ እጅግ ብቃት ባለው (efficiently) ሁኔታ ነው የቃላት ድግግሞሹን “Repetition” የተጠቀመበት።

“Repetition in literature” ወይም “Repetition as a literary device...” የሚለውን ቀድተህ ጎግል ላይ ብትለጥፈው ምናልባትም በሺዎች የሚቆጠሩ፣ “Repetition is a powerful force in fiction” አይነት ዓ/ነገሮች፣ ከተለያዩ ምንጮች ተኮረኩለው ይደረደሩልሃል። ድግግሞሽ የልብ ወለድ ድርሰት አጻጻፍ አንዱ “ጉልበታም” ስልት/ዘዬ ነው።።።

በቀኝ በኩል አላታዩ በሶስተኛው መስመር ላይ ያከበቡት “ከሰው” የሚለው ቃል፣ በሚቀጥለው በፋኛው መስመር ላይ ከተጠቀሰው “ሰው” ጋር መደጋገሙን ለማሳየት ሲሉ ያደረጉት ነው ብለን እንለፈው። ደህና። በፋኛው መስመር ላይ የተጠቀሰው “ሰው”፣ በምን ሊተካ ይቻል ነበር? “ተሳፋሪ?” አያስኬድም። ምክንያቱም ሰው የሆኑትን ወያላውን፣ ሾፊራንም ታናግራለች። ወይስ ደራሲው ለአልታዩ ሲል አንበሳ ያሳፍርለት እንዴት? አንቀጽ ሶስት ላይ በተጠቀሰው “ታክሲዎች” ምትክ ደራሲው መሃል ፒያሳ ላይ መርከብ እንዲያንሳፍፍልም ነበር እንዴት? ወይስ አይሮፕላን አኩብኩብ እንዲያሳርፍልም?

አልታዩ ራሳቸው “...እንደተቆለፈበት ተመጋቢ ዘጋኝ – “የተቆለፈበት ቆልፍ” ሲሉን እና በአንድ ዐ/ነገር ውስጥ ሶስት ጊዜ “ቆልፍ” ሲሉን “Rhythmic Repetition” ነው። እሳቸው የተጠቀሙበትን ይህን ጥበብ ሌላው መጠቀም የለበትም የሚል ህግ ማን እንዳወጣላቸው የሚያውቁት አልታዩ እና የአልታዩ የስነ-ጽሁፍ እዚህ ጋር መሆን አለባቸው። እውነት ለመናገር አልታዩ “...ከላይ ላይ ጸያፍ ነገር ዓይቶ ወስፋቱ “እንደተቆለፈበት” ተመጋቢ ዘጋኝ...” በሚል የተጠቀሙበት ቋንቋ ልቅ ነው፣ ቢያንስ ለዚህ መጽሐፍ ደራሲ አይገባውም። ደግሞስ ገንቢ የሆኑ ቃላትን በመጠቀም መተቸት አይቻልም እንዴት?

“ቋንቋ” ሃሳብ መግለጫ ነው፣ ሃሳብን በቀላሉ እና በአጭሩ፣ ግልጽ እና በሚገባ ቃላት እና ዓ/ነገሮች አንሰላሰሎ ምሉዕ ሃሳብ ማቅረብ ከቻለ፣ የሚፈለገው እሱ ነው። ደራሲው በዚህ ተዋጥቶለታል፣ እንዲያውም አጫጭር ዓ/ነገሮች፣ ግልጽ እና ቀላል አማርኛ መጠቀሙ፣ ከበዓሉ ግርማ አጻጻፍ ስልት ጋር ይመሳሰላል። እኔ አንድም የባከነ ቃልም ሆነ ዓ/ነገር አላገኘሁም።

“...አንድን መፅሐፍ “ምሉዕ” ከሚያስኙት መስፈርቶች አንዱና ዋናው ደራሲው ሃሳብን ለመግለፅ የሚጠቀሙበት የቋንቋ ውበት ነው...” ከሚል እና ስለቋንቋ ውበት ከሚጨነቅ ሰው “...በዚህም ሳቢያ ሀረጎች ሳይወዱ በግድ መንትተው የቃላት ማጥ ፈጥረዋል...” የሚል የቋንቋ ድህነት ማንበብ ያለብን አይመስለኝም። “...ቃላት ከመጠን በላይ...ተደራርበው ነው የምናገኘው። በዚህም ሳቢያ ሀረጎች ሳይወዱ በግድ መንትተው የቃላት ማጥ ፈጥረዋል። ይህ ደግሞ አንባቢን በተገቢው ፍጥነት ከታሪኩ ፍሰት ጋር አብሮ እንዳይወርድ ያዳልጡታል...” በሚለው ውስጥ ያለው “ማጥ”፣ በአንግሊዝኛው “ሚታፎር” የሚሉት ምስል መከሰቻ ይመስለኛል። አልታዩ “...በጉጉት እና በፍጥነት እያነበቡኩት የነበረው ታሪክ ድንገት ቃላት ስለተደጋገሙበኝ፣ ንባቤን መቀጠል አልቻልኩም፣ ምክንያት? “...በመነተቱት...” ቃላት ምክንያት “ማጥ” አዳልጦኝ ወደቅሁ...” እያሉን ነው። “መንትተው” እና “ማጥ” በዓ/ነገሩ ውስጥ የተፈለገውን ምስል አልከሰቱም።

“...የመፅሐፍ ጠርዝ ቀኝ እጅን እንደመዘነ አጠፍቁት። በጅምር።” የሚለውንም ለመረዳት ብዙ ጊዜ ፈጅቶብኛል፣ ለዚያውም ግብቶኝ ከሆነ እድለኛ ነኝ። ሲመስለኝ “ጣቶቼ ለንባብ ገጾቼን መግለጡን ስላልገፉበት (ቃላት በመደጋገማቸው ምክንያት?)፣ ገጾቼን የማልገልጥበት እጅ ሚዛኑን መጠበቅ ስላቃተው፣ መጽሐፉ አዘነበለብኝ...” ማለት ይሆን? የመጽሐፉ ክብደት እጅግ ላይ አረፈ? ወይስ የእጅግ ክብደት መጽሐፍ ላይ? አልታዩ እባክዎ ይንገሩን፤ በግራ እጅግ ነው ወይስ በቀኝ እጅግ ገጹን እየገለጡት የነበረው? በአውራ ጣትም ነበር? ወይስ በቀለበት ጣትም?... ተሆነ አይቀር ይንገሩን እንጂ!... ይኼን ያህል “መራቀቅ” ያስፈልግ ነበር? እውነት ለመናገር ቋንቋ የሞተበት ዓ/ነገር ነው።

አልታዩ ደጋግመው በትምህርተ ጥቅስ ውስጥ አስገብተው “ሃያሲው” እያሉ የሚገልጹቸው ዶ/ር ፍቃዱን፣ “ሃያሲ” የሚለው ስም አይገባም (“ግን ጠበቅ)፣ አንተ ብሎ ሃያሲ...” የሚል አንድምታ አለው። ዶ/ር ፍቃዱን በሚጽፋቸው ጽሁፎቹ አውቀዋለሁ። ደጋግሞ በሚለቃቸው ጽሁፎቹ—ስለ ስነ-ጽሁፍ፣ ኢኮኖሚ፣ ሳይንስ ... ወዘተ ዘርፎች የመፈለግና አስፈላጊነት ደጋግሞ ጽፎ የማኑበው ሰው ነው። ሳላነበብ ያለፍኩት የዶ/ር በፍቃዱ ጽሁፍ ያለ አይመስለኝም። ማንበብ ባህላችን ያለመሆኑ ችግር እንዳለ ሆኖ፣ ጽሁፎቹ ረጃጅም በመሆናቸው ምክንያት ብቻ ሊያነበለት የሚችለውን ሰው ብዛት የሚቀንስ የመሆኑ ጉዳይ እያሰብኩ ሁሌም የምቆጭለት ጸሃፊ ነው። ይህ የኔ ጽሁፍ ሰሞነኛ ነው። አንዴ ካነበብ የምትደግመው አይደለም። የዶ/ር በፍቃዱ ጽሁፎች ለብሄራዊ ልማት እና እድገት እንደ “ሪሶርስ” ሊያገለግሉ የሚችሉ የምርምር ስራዎችም ናቸው። ራዕይ ለአገራችን ብሄራዊ ችግሮች፣ ለወደፊት እድገት እና ልማት ፈር ቀዳጆችም ጭምር ናቸው። ብዙ ጊዜ የሚያሳቸው “ስለ ቀንጆ ቀንጆ የሆኑ ስእሎች፣ ስነ-ጽሁፎች (literary/artistic beauty) ማለቱ ነው)፣ በስነ-ጥበብ፣ ኢኮኖሚ፣ ወዘተ... ስለመፈላሰፍ... ወዘተ...” በሚሉ ስራዎቹ አውቀዋለሁ። ስለ ደራሲው “የዘመናችን ፈላስፋነት” በትችቱ ውስጥ ጠቅሶ የጻፈው ዶ/ር ፍቃዱ፣

ሰውሜ ከመካከላ ፒያሳ ለመድረስ የወሰደባት 45 ደቂቃ አካባቢ ነው። በየቀኑ የራሷን መኪና አትጎዳም። በሳምንት ሁለት ቀን ታክሲ ተጠቀማለች። መኪናውን አትጎዳም። ስሰው ያርቃል የምትለው አባባል አላት። በታክሲ ከሲኤምሲ መካከላ ለመሄድ አስከ አንድ ሰዓት ተኩል ይወስድባታል። ከሁሉ (ሰው) ጋር ታወራለች። አንዳንድ ሊልክጅት የሚሞክሩ ጉራምሶች ባጭር ጊዜ ወዳጆቿ ሆነው የሆዳቸውን ሲዘነገቡላት ይገኛሉ። (ሰው) አትፈራም። ለዚህ ደግሞ በጣም የጠቀማት ስሰው ሁሉ ያላት እውነተኛ ፍቅር ነው። ትንሽ ትልቅ (ደኅ) ህብታም፣ ገጠሬ ከተሜ ልዩነቱ አይታያትም። (ሰው) ቆንጆ ነው። አስቀያሚ ነው ሲሉ የምራን ግራ ይገባታል። ፍቅር ሊያስይዘው የሚችሉውና የሚያገቡት (ሰው) ካልሆነ በቀር ሌላው (ሰው) ሁሉ (ሰው) ሆኖ ያለው ውበት አይበላጥም ትላለች። ለፍቅር የሚከፈቱት ዐይናችን ብቻ ነው በማለት ሌላ ዐይነት ውበትን በማየት በተለየ ፍቅር የሚወድቀው ከዚያ ውጭ ግን ሁሉም (ሰው) እኩል ነው የሚያምረው ብላ ሽንጧን ገትራ ትገባታለች። ብዙም የሚያምናት አላገኘችም እንጂ።

ቀጠሮው ስፍራ ደርሳ ቀዎን የቅመም ሻይ አዘዘችና በመስኮት አላፈ አገዳሚውን እያየች የሐሳቧን ልንም ለቃ ነገደች። ስልጅን ቤት ረሰታው ስለነበር ቢያንስ እየደወለ ከሐሳቧ ንጉደት የሚያስተንጉላት የለም። መላኩም ጋ መደወል አትችልም። ለነገሩ እሱም በቀጠሮ ማርፈድ የሚታይ አይደለም። ስለዚህ በመጣ ጊዜ ይምጣ ብላ ውጪ ውጪውን ማየት ቀጠለች።

ከተቀመጠችበት ካፌ ፊት ለፊት ታክሲዎች ይቆሙና ወራጅን አውርደው ካገኙ ተሜኝን ጉበረው ይከንፋሉ። በዚያታቸው ለመጣ ግንብ ለቀማ። አንድ አዲስ ሚኒዳስ ታክሲ ሌላውን ለመቅደም ብሎ ፍጥነቱን ድንገት ገትቶ እንደውድድር መኪና ተጠግግጦ ቀጥ ብሎ ቆመ። በዚህ ጊዜ አንድ አካውንት የኔ ቢጠ በድንጋጤ (ከታክሲው ለመሸሸ ወደኋላ ሲያፈገፍኑ ከላያቸው የደረሱት)

ያን ለማለት ሙሉ ስልጣን (authority) ያለው ሰው እንደሆነ እመስክራለሁ። እናም “የተቆለፈበት ቁልፍ”ን ገዝቼ አነባለሁ፣ ሌሎቹንም አበረታታለሁ። አልታዬ መቼም “...እንዴ! ባላነበብከው መጽሃፍ ላይ ነው እንዴ አስተያየት የምትሰጠው ...?” የሚል የሞኝ ጥያቄ እንደማይቀርቡብኝ ተስፋ አደርጋለሁ።

እውነት ለመናገር እነ [“አሸናፊ ዘ-ደቡብ አ.አበባ ...”](#)ን ካነበበ አንባቢ ብዙ እንጠብቃለን። በነገራችን ላይ አልታዬ “አሸናፊ ዘ-ደቡብ አ.አበባ”ን ጨርሶ አላነበቡትም። አሸናፊ የሚታወቅበት አንዱ እና አንዱ የአጻጻፍ ስልቱ ድግግሞሽ መጠቀሙ ነው። ይህ የሱ፣ የራሱ ብቸኛው የአጻጻፍ ስልቱ ነው። ለምሳሌ እኔና እርሶዎ “አበበ ሱቅ ውስጥ ገባና፣ በልኩ ልብስ ካሰለካ በኋላ፣ ገንዘቡን ከፍሎ ወጣ...” ብለን የምንጽፈውን፣ አሸናፊ ዘ-ደቡብ አ.አ በሚገኘው “... አበበ ሱቅ ግብቶ፣ በልኩ አሰለክቶ፣ ገንዘቡን አሰልቶ፣ ለካሼሪዎ ሰጥቶ፣ ከሱቅ ወጥቶ...” ብሎ ይጽፈው ይመስለኛል። የአሸናፊ ዘ-ደቡብ ዘዬ የቃል “Rhythmic Repetition” ሲሆን፣ የደራሲ ምህረት ደበበ ደግሞ በቃላት ድግግሞሽ “word Repetition” የሚገለጽ የአጻጻፍ ዘዬ መሆኑ ነው። [“Repetition is a powerful force in fiction”](#)

አልታዬ ሆይ! እነ “አሸናፊ ዘ-ደቡብ አ.አበባ፣ ዳግላስ፣ ወዘተ...”ን መጥቀስ ብቻውን አንባቢም ሃያሲም ቢያስመስልዎት እንጂ፣ አንባቢም ሃያሲም ሊያደርግዎት አልቻለም። ከቻሉ፣ አንብበው፣ ስለሚጽፉበት ጉዳይ አውቀው እና አስተውለው ቁብ ያለው ጽሁፍ ይጻፉልን፣ ካልሆነ ግን “...ድር ያደራበት ብዕርዎን...” እባክዎ ወደ ሰገባው ይመልሱት።